

ОДОБРЯВАМ: /П/
Областен управител на област Монтана
/инж. Валери Димитров/

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА 2023 Г.

ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ МОНТАНА

1. Въведение

В контекста на европейския преход към зелена икономика, Планът за възстановяване и устойчивост на Република България се фокусира върху декарбонизацията и климатичната неутралност на градовете. На сградите в Европейския съюз (ЕС) се падат 40% от употребата на енергия и 36% от произведените въглеродни емисии. За да се постигне предложената от Европейската комисия (ЕК) цел за намаляване на емисиите с най-малко 55% до 2030, ЕС трябва да намали емисиите на парникови газове от сградите с 60%, изразходването на енергия с 14% и разходът за отопление и охлаждане с 18%.

С цел осигуряване на координиран и съгласуван подход в целия ЕС и изпълнение на стратегията на Енергийния съюз всяка държава членка (ДЧ) изготвя Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (2018) и окончателен Интегриран план (2019 г.). Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България (ИНПЕК)¹ включва разработен интегриран модел за прогнозиране в областта на енергетиката и климата и разработване на Дългосрочна стратегия в областта на климата.

Политиката в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) е много съществен елемент от националната и европейската енергийна политика в областта на климатичните промени. Процесът на преминаване към енергетика с ниски нива на вредни емисии изисква повишаване на енергийната ефективност, увеличаване използването на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно енергийно потребление, подобряване на енергийното управление, развитие на енергийната инфраструктура и изграждането на вътрешния пазар, както и разработването на различни концепции и внедряване на нови технологии и услуги. В съответствие с приоритетите на ЕС, енергийната ефективност е първият приоритет в енергийната политика и е от основно значение за изпълнението на целите за периода 2020–2030 г. Нормативната уредба на България в областта на ЕЕ е приведена в съответствие с европейското законодателство, като основният документ, осигуряващ изпълнението на политиката в тази област е Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ). В изпълнение на изискванията на ЗЕЕ и съгласно разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС и Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите са разработени и са в процес на изпълнение следните стратегически документи:

- Национален план за действие по енергийна ефективност 2014–2020 г.;
- Национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия 2015 г. – 2020 г.;
- Национален план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация;

1.1. Съдържание

- Основание за разработване
- Политика по енергийна ефективност
- Състояние на енергийното потребление
- Цел и обхват
- Избор на дейности и мерки
- Очаквани ефекти от изпълнението
- Етапи на изпълнение
- Източници на финансиране
- Наблюдение и контрол
- Оценка на постигнатите резултати
- Отчет на изпълнението

1.2. Основание за разработване от органите на държавната власт и органите на местно самоуправление: регламентирано в чл. 12, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност

1.3. Политика по енергийна ефективност

Областният управител провежда политиката по отношение на оптимизирането на енергийните разходи в отопляваните/охлажданите сгради – държавна собственост, използвани от Областна администрация Монтана, в т.ч. изпълнението на Националната дългосрочна програма по енергийна ефективност, с очаквания за принос в постигането на националната индикативна цел за енергийни спестявания. За увеличаване на енергийната независимост, както и за подпомагане в известна степен на неутрализирането на непрекъснатото повишаване на цените на енергията и горивата, в миналогодишни периоди са предприемани следните мерки:

За административната сграда на Областна администрация Монтана, намираща се на пл. „Жеравица“ №1, с разгъната застроена площ 2052,20 кв.м., са изпълнени почти всички мерки на енергийна ефективност след извършено техническо обследване на сградата. Фасадите са обновени и топлоизолирани по реда на Закона за устройство на територията. Издадено е Удостоверение за въвеждане в експлоатация от гл. архитект на община Монтана № 47/18.10.2012 г. Предстои обследване за енергийна ефективност на сградата и сертифицирането и по реда на Наредба № Е-РД-04-1/22.01.2016 г.

През 2019 г. по Проект за подобряване условията на труд са извършени дейности, свързани с реконструкция и модернизация на съществуващи обекти, използвани от областната администрация. В т.ч. част от изпълнените дейности увеличават енергийната ефективност. Оптимизирана е осветеността чрез подмяна на съществуващи луминисцентни пури с нови LED пури с ниска консумация на енергия. Подменени са съществуващи, корозирали чугунени радиатори с подходящи панелни радиатори, които са по-енергоефективни заради по-малкия обем при по-голяма топлообменна площ. През 2022 г. една част от старите климатици са подменени, като са монтирани нови по-енергоефективни.

За двуетажна сграда на областен управител в местност „Расника“ в землището на гр. Монтана, с разгъната застроена площ 1144 кв.м., мерките за постигане на енергийна ефективност са частично изпълнени. Сградата е обследвана за енергийна ефективност през периода 01.12.2008 г. до 28.02.2009 г. от „Бул енерджи 2008“ ДЗЗД. Предвидени и

остойностени са мерките за енергоспестяване – изолация на външни стени, изолация на покрив, подмяна на дограма, ЕСМ по осветление, ЕСМ по котелна инсталация. Изпълнението е частично – изпълнена е изолация на покрив и е подменена дограмата. Сградата не се ползва целогодишно, а само при провеждане на работни срещи и семинари.

Предвижда се подготовка за кандидатстване по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост с допустим кандидат Областен управител на област Монтана за административни сгради – държавна собственост, при спазване принципите на Насоките за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.020 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА ПУБЛИЧЕН СГРАДЕН ФОНД ЗА АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ, КУЛТУРА И СПОРТ“, С ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА МЕХАНИЗМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ. Очаквани резултати, с които ще се постигнат целите на процедурата са: Понижаване на годишното потребление на първична енергия, Намаляване на емисиите на парниковите газове, Постигане на минимум 30% от спестяване на първична енергия за всеки обект от нежилищния сграден фонд; Достигане на клас на енергопотребление „А“ и по изключение „В“ след прилагане на енергоспестяващи мерки при публични сгради за обществено обслужване в областта на културата, изкуството и спорта;

1.4. Състояние на енергийно потребление, цели и обхват, избор на програми, дейности и мерки

Постигането на целите за повишаване на енергийната ефективност е стратегически свързано с обновяването на сградния фонд, като приоритет ще се дава на енергийната ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници. Съгласно одобрения План за възстановяване и устойчивост на Република България, инвестицията за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд е в областта на стълб „Зелена България“, Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“.

Специфични цели на инвестицията за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд са:

- Подобряване енергийните характеристики на националния сграден фонд от нежилищни сгради, чрез прилагане на устойчиви интегрирани високоефективни енергийни мерки;
- Достигане на клас на енергопотребление „В“ след прилагане на енергоспестяващи мерки при публични сгради;
- Намаляване на разходите за енергопотребление, което ще доведе и до спестяване на публичен ресурс;
- Подобряване на условията в помещенията за предоставяне на услуги и за работа;
- Постигане на 30% спестяване на първична енергия за всеки обект от нежилищния сграден фонд.

2. Очаквани ефекти

Основният проблем в публичната инфраструктура е свързан с ниската степен на енергийна ефективност. Мерките ще имат и допълнителен ефект, тъй като ще осигурят рентабилна експлоатация на обществените сгради, което ще позволи устойчиво да продължи

управлението и поддръжката им, с оглед предоставяне на по-добри и допълнителни услуги на населението.

Публичните сгради имат съществена роля за по-бързо и задълбочено обновяване, тъй като те са с висока степен на видимост в обществения живот. Това стимулира разбирането за ползите от енергийната ефективност при всички крайни потребители на енергия и променя обществените нагласи в подкрепа на цялостния процес на обновяване и поддръжка на сградите.

Очакваните ефекти и резултати след определяне на дейности и мерки за намаляване на енергийната консумация предвидимо са икономия на топлинна енергия, икономия на електрическа енергия, икономия на горива, икономия на средства. Някои мерки са със сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи ще се има предвид тяхната екологична значимост. Ефектът от реализирането на дейностите и мерките ще се изчислява на база действащите цени на топлинна и електрическа енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което се очаква срокът на откупуване да бъде по-малък в сравнение с направените изчисления. Ще се очакват положителни ефекти и относно опазване на околната среда, забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийните ресурси, подобряване на условията и стандарта на живот на хората, диверсифициране на енергийните доставки и намаляване зависимостта на обектите от цените на горива и енергии, създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици, по-голяма сигурност на доставките и намаляване на цената на първичните енергоресурси, подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България.

3. Етапи на изпълнение – инвестиционно намерение, предварително проучване, инвестиционен проект, подготовка и изпълнение на строителството, мониторинг

През 2023 г. обект на инвестиционно намерение и предварително проучване биха могли да бъдат административни сгради, в които се извършват административни и обществени услуги с идентификатори №№ 48489.8.31.1, 48489.8.31.7, 48489.11.454.1 и 48489.11.454.2 по КККР на гр. Монтана, за които се предвижда да бъдат изготвени инвестиционни проекти, подготовка и изпълнение на строителството, предвидено с препоръчаните мерки за повишаване на енергийната ефективност.

4. Източници на финансиране

Областен управител на област Монтана, като допустим кандидат за предоставяне на средства по процедура, предвиждаща финансиране на мерки за устойчиво енергийно обновяване на държавни и общински сгради за административно обслужване, сгради за обществено обслужване в областта на културата и изкуството и сгради за спорт, финансирани по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост.

5. Наблюдение и контрол

Резултатите от изпълнението на подобни програми не винаги са очевидни. Често въздействието от изпълнението на някои дейности и мерки представлява ефект с натрупване, а това понякога допълнително усложнява анализа и оценката на резултатите. С цел наблюдението и контрола на изпълнението на програмата в бъдеще ще бъдат разработени индикатори/показатели за това какво и как ще се наблюдава, периодичност на

събираната информация и на изготвянето на съответните доклади, отговорностите по изпълнението, осъществяване на мониторинга и оценката.

При необходимост ще бъде определена група от експерти, които да бъдат отговорни за наблюдение и контрол на изпълнението на дейностите по ПЕЕ и за одобряване и утвърждаване на индикаторите за наблюдение, на база на което ще се извършват периодични прегледи на постигнатия напредък, разглеждане на резултатите, анализи и оценки, разглеждане на предложения за промяна на мерките и предлагане на промени.

6. Отчет на изпълнението (*Съгласно утвърден от изпълнителния директор на АУЕР образец на отчет за изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ в съответствие с чл.12, ал.7 от ЗЕЕ*)

След приключване на дейности по изпълнение на СМР ще бъде изготвена независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор /лице от регистъра по чл. 44, ал. 1 от ЗЕЕ/ по реда на НАРЕДБА №Е-РД-04-1 от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради.

06.12.2022 г.